

**PROTOCOL D'ABORDATGE DE LES
VIOLÈNCIES MASCLISTES
AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA**

Coordinació del treball:
Servei de Polítiques d'Igualtat

Autoria:
Sonia Tomás Llop

Amb la col·laboració de:
Ajuntament de Santa Susanna

© Diputació de Barcelona
Juny, 2023

ÍNDEX

PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL	3
1. DEFINICIÓ I OBJECTIUS DEL PROTOCOL	4
2. DESCRIPCIÓ DEL PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PROTOCOL	5
3. MARC LEGAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	6
4. MARC CONCEPTUAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES	9
4.1. Evolució del concepte i terminologia relacionada	9
4.2. Conceptualització segons la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista	9
4.2.1 Formes de Violències Masclistes	10
4.2.2 Àmbits on es pot manifestar les violències masclistes	12
4.2.3 Comprensió del fenomen	14
5. MODEL D'INTERVENCIÓ	15
5.1. Els eixos d'intervenció per l'abordatge de les violències masclistes	15
5.2. Cures i drets de les persones professionals que treballen al voltant de les VM	16
6. EL CIRCUIT	17
6.1. Serveis implicats en els eixos d'intervenció per garantir un abordatge integral de les VM al municipi de Santa Susanna	18
6.2. Circuit d'abordatge per a l'actuació de les VM de l'Ajuntament de Santa Susanna	19
7. RECURSOS A SANTA SUSANNA QUE FORMEN PART DEL CIRCUIT LOCAL	22
7.1. Mapa del recursos que formen part del Protocol	22
7.2. Descripció dels recursos que formen part del Protocol	24
7.3. La comissió de seguiment i avaluació del Protocol	29
8. GLOSSARI	30
9. ANNEXOS	33
9.1. Fitxa tècnica per a la recollida d'informació i dades del Protocol d'abordatge de les Violències Masclistes de l'Ajuntament de Santa Susanna	33
9.2. Fitxa per la valoració del risc	34
9.3. Professionals que han participat en la elaboració del protocol	37

PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

Cada any, els casos de dones que pateixen violència per part de les seves parelles va augmentant, i el nostre municipi no queda al marge d'aquesta problemàtica.

Per això us presentem el nou Protocol d'abordatge de les violències masclistes, redactat amb la Diputació de Barcelona i tots els agents implicats, que s'ha treballat durant els darrers mesos.

L'objectiu és disposar d'una eina de treball útil i en evolució constant. Som conscients que les metodologies de treball es van modificant i es van adaptant a la realitat i a les necessitats, motiu pel qual el Protocol ha de ser un document obert i en renovació constant.

És una guia, no només per detectar i intervenir, sinó que també és una eina preventiva per utilitzar com a referència i com a consulta.

Els reptes sobre l'abordatge de violències masclistes són múltiples, però cal erradicar-les des d'un vessant multidisciplinari i transversal.

En aquest sentit, el document que teniu a les mans està elaborat perquè tots els professionals puguin disposar d'una eina de treball pràctica que garanteixi la coordinació i l'eficàcia de les intervencions contra la violència masclista, que estableixi el procediment de les actuacions i les responsabilitats dels sectors implicats en el tractament d'aquesta forma de violència amb un objectiu comú: **garantir-ne la detecció, la prevenció i l'atenció eficaç i personalitzada.**

Per acabar, cal agrair la col.laboració de tots els serveis que han apostat pel projecte i hi ha dedicat temps, experiència i implicació, així com el treball de la Diputació de Barcelona.

1. DEFINICIÓ I OBJECTIUS DEL PROTOCOL

El present protocol s'adreça a tots els serveis i institucions que porten a terme un abordatge integral en front les Violències Masclistes (VM) al municipi de Santa Susanna. El protocol és per tant un instrument de treball per a qualsevol professional i servei que treballi, de forma directe o indirecta, per erradicar qualsevol manifestació de VM. En aquest sentit, seria important tenir en compte també la coexistència i complementarietats amb altres protocols i circuits interns a cada servei i/o institució.

Les VM, tal com indica les Nacions Unides, estan profundament *“arrelades en les relacions estructurals de desigualtat entre les dones i els homes”*. Això vol dir que és una *“forma de violència que té les seves arrels en la construcció històrica de la diferència entre homes i dones, i que deixa a aquestes últimes i a totes les persones amb identitats diverses en una posició de subordinació en totes les esferes de la vida”*¹. Es tracta d'una violència selectiva cap a les dones que es diferencia de formes de violència puntuals entre iguals i s'emmarca en les violències per raó d'una discriminació prèvia, en aquest cas, per raó de discriminació sexista cap a les dones i les nenes, així com també a totes les persones Lesbianes, Gais, Transexuals, Bisexuals i Intersexuals (LGTBI).

Aquest tret estructural de les VM ha contribuït a que des de les diferents administracions públiques s'estigui portant a terme un treball d'abordatge integral d'aquesta problemàtica social. Aquestes actuacions estan emmarcades, principalment, per la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del Dret de les Dones a eradicar la violència masclista², on s'entén per violència masclista: *“La violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloent-hi les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.”*

Segons aquesta definició és important ressaltar que:

- S'ha denominat **Violència Masclista** perquè el masclisme és el concepte que defineix de forma més general les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones.
- S'han denominat **Violències Masclistes en plural** perquè són diverses expressions de **violència** que poden manifestar-se de forma aïllada o superposada. Així, les VM es poden exercir d'una **manera puntual o d'una manera reiterada**.
- S'ha denominat **Violència Masclista** perquè és l'expressió més greu i devastadora d'una **cultura patriarcal** que no només destrueix vides, sinó que impedeix el desenvolupament de drets, l'autonomia i la llibertat de les dones.

És important també destacar que tal i com es recull en l'esmentada Llei 5/2008, les VM són una **vulneració dels drets humans** que s'exerceixen contra les dones, infants i adolescents com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat descrita en aquesta mateixa llei. Per tant, la perspectiva de drets ha de ser una peça cabdal en qualsevol abordatge de les VM. En aquest sentit i segons el que estipula l'Article 85 de l'esmentada Llei 5/2008, les administracions públiques han d'elaborar els protocols per un abordatge integral de les VM per

---

¹ Naciones Unidas (2006), Poner fin a la violencia contra la mujer De las palabras los hechos, Estudio del Secretario General Naciones Unidas

² <https://www.parlament.cat/document/nom/TL75.pdf> (Darrera consulta: 25 juliol 2022).

a una intervenció coordinada. Alhora, aquests protocols han d'incloure un conjunt de mesures i mecanismes de suport, coordinació i cooperació destinats a les institucions públiques i altres agents implicats han de seguir per tal d'executar-los de forma eficient i coordinada. Els objectius d'aquests protocols se centra en posar el focus en el treball en xarxa, és així un document que pretén oferir una guia que orienti la pràctica professional de tots els serveis locals envers les diferents manifestacions de violències. Però també, i d'acord amb la Recomanació General 35 de la CEDAW³, qualsevol abordatge de les VM s'ha d'organitzar i orientar des de la responsabilitat de garantir els drets de les dones, infants i adolescents en situació de VM i aquests s'han de posar al centre de tota la intervenció. D'aquesta forma, es posa especial atenció a les vulneracions de drets detectades i per tant a les subseqüents obligacions per part de les administracions públiques de garantir el seu gaudiment efectiu, i de fer-ho amb diligència deguda.

Així doncs, des de l'àmbit local és fonamental l'adopció de protocols d'actuació que desenvolupin, concretin i s'adaptin a les respectives realitats. El procés d'adaptació a nivell municipal, implica l'estructuració d'un sistema articulat i homogeni d'atenció en què cada servei/recurs, de l'àmbit social, sanitari, laboral, educatiu, policial, judicial, entre altres, tingui indicacions concretes de com ha de procedir, en quin moment ha d'actuar i qui té competències per actuar. En última instància, el present **Protocol per un abordatge de les VM a l'Ajuntament de Santa Susanna** pretén oferir també una atenció de qualitat a les persones que viuen, o han viscut, una situació de VM.

En definitiva, el Protocol d'Abordatge de les VM a l'Ajuntament de Santa Susanna proposa un nou model d'intervenció en contextos de VM que està basat principalment els **drets de les dones, infants i adolescents i la diligència deguda de les institucions públiques vinculades**.

2. DESCRIPCIÓ DEL PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PROTOCOL

El procés d'elaboració del present Protocol es va iniciar al mes de novembre de 2022 i s'ha portat a terme fins al mes Juny de 2023. Aquest protocol ha estat liderat per la Regidoria de Serveis Socials de l'Ajuntament de Santa Susanna i ha estat conformat per dos grups de treball, que han participat en diferents moments durant tot el procés d'elaboració del present protocol:

- **Grup Motor:** format per la Regidoria Serveis Socials, el Centre d'Assistència Primària (CAP), la Policia Local, el Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) dels Mossos d'Esquadra de Pineda de Mar, el Col·legi de l'Advocacia, el Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) del Maresme i el Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) també del Maresme
- **Grup Motor ampli:** format per totes les institucions i agents del Grup Motor prèviament mencionades, i a més a més per la Regidoria de Joventut, la Regidoria de Promoció Econòmica, la Regidoria d'Educació, i el Servei d'Atenció Integral LGTBI (SAI) del Maresme.

Per a la recollida d'informació respecte al treball actual en matèria de VM al municipi, la detecció de necessitats dels equips professionals i l'elaboració del present Protocol, s'han dut a terme les següents reunions de treball:

- 4 reunions de treball tècnic, de disseny, retorn i validació en relació al procés d'elaboració del protocol; i

---

³ <https://www.ohchr.org/es/documents/general-comments-and-recommendations/general-recommendation-no-35-gender-based-violence>.

- 1 formació per consensuar aspectes claus al voltant de les VM.

3. MARC LEGAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

El present protocol per a un abordatge integral de les de VM ha pres com a referència el marc legal i normatiu que es detalla a continuació:

Normativa	Descripció
ÀMBIT INTERNACIONAL	
Convenció sobre l'Eliminació de Totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW). Tractat Internacional de les Nacions Unides (1979), ratificat per Espanya (1984)	Reconeix i anomena les discriminacions específiques que afecten les dones pel fet de ser-ho i estableix com un dels punts a abordar a nivell mundial la violència contra les dones.
Conferència Mundial de Drets Humans de les Nacions Unides(1993) i la Declaració i Programa d'Acció de Viena	Presenta la Violència de Gènere (VdG) com a estructural i universal. La Declaració és el primer instrument internacional que es refereix únicament a la violència contra les dones.
IV Conferència mundial de les dones, del Consell de les Nacions Unides, que es va realitzar a Pequín l'any 1995	Estableix objectius estratègics a adoptar pels països participants per tal d'erradicar les discriminacions i violències que sofreixen dones i nenes, des d'una perspectiva de reconeixements dels drets humans i focus en l'apoderament de les dones.
Declaració sobre els Drets Humans, l'Orientació Sexual i la Identitat de Gènere. ONU 2008	Punt de partida per la incorporació d'estratègies per la protecció dels drets de les persones LGTBI, en la majoria dels països de la Unió Europea (UE).
ÀMBIT EUROPEU	
Conveni del Consell d'Europa sobre Prevenció i lluita contra la violència contra la dona i la violència domèstica (Conveni d'Estambul)	És jurídicament vinculant. Crea un marc legal integral i un enfocament per a combatre la violència contra les dones. Es centra en la prevenció de la violència domèstica, identificant també la violència intrafamiliar i reforçant la tipificació de la violència establerta en la Declaració sobre l'eliminació de la violència contra la dona del 1993
Pautes per a promoure i protegir el gaudi de tots els drets humans per les persones LGTBI	Al 2013 el Consell d'Europa converteix aquest document en vinculant.

ÀMBIT ESTATAL

Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere S'estableixen les mesures per a la protecció integral de les dones víctimes de violència de gènere i dels seus fills i filles, contemplant aspectes preventius, educatius, mesures d'educació i sensibilització, aspectes socials, assistencials i d'atenció a les dones víctimes de violència de gènere.

Estratègia Nacional per a l'erradicació de la violència contra la dona 2013 - 2016 Unifica diferents accions i abasta col·lectius i fronts d'actuació.

Pacte d'Estat Contra la Violència de Gènere (2017) Formulació de mesures per a l'erradicació de la violència contra les dones.
Planteja modificacions perquè l'Administració local pugui portar a terme actuacions en la promoció de la igualtat entre homes i dones, així com contra la VdG.

Llei Orgànica 8/2021 de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència Atén el dret dels nens, nenes i adolescents de no ser objecte de cap forma de violència i va un pas més enllà amb el seu caràcter integral en les matèries en la seva voluntat didàctica, divulgativa i cohesionadora.

Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació Proclama el dret a la igualtat i a la no discriminació quant al naixement, la raça, el sexe, la religió o l'opinió, i prohibeix la discriminació per qualsevol altra circumstància personal o social. Obligació dels poders públics de promoure les condicions i remoure els obstacles perquè la igualtat sigui real i efectiva

Llei Orgànica 6/2022, de 12 de juliol, complementària de la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació, de modificació de la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal Pretén donar cobertura jurídic-penal a qualsevol tipus de discriminació.

Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual Garantia i protecció integral del dret a la llibertat sexual i l'erradicació de totes les violències sexuals.

ÀMBIT CATALÀ

Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista	Planteja els elements claus de l'abordatge integral de les violències masclistes amb èmfasi en l'àmbit de la prevenció. Defineix també la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral així com les competències dels diferents organismes públics.
Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la nominada Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista	Té la vocació d'ampliar, reforçar i actualitzar la Llei 5/2008, i també de protegir els drets de les dones transgènere i cisgènere i de les persones no binàries, amb la finalitat de respectar la diversitat de gènere. També assenjala l'obligatorietat d'assistència lletrada en la primera declaració a la comissaria de policia.
Llei 11/2014 per a garantir els drets de LGTBI i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia	Desenvolupa i garanteix els drets d'aquestes persones, i evitar-los situacions de discriminació i violència, per assegurar que a Catalunya es pugui viure la diversitat sexual i afectiva en plena llibertat.
Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no-discriminació	Remarca els principis i regula les mesures i els procediments per a garantir i fer efectius el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació, el respecte a la dignitat humana i la protecció davant qualsevol forma, acte o conducta de discriminació.
Llei 14/2020, del 25 de novembre, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família	En el cas de sentència condemnatòria –mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal– o qualsevol dels progenitors estigui sotmès a un procés penal iniciat per haver atemptat contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexuals de l'altre progenitor o dels fills i filles d'ambdós, n'hi ha prou amb el consentiment del progenitor contra el qual s'hagi atemptat perquè els fills i filles menors d'edat puguin rebre l'atenció i l'assistència psicològica.

---

4. MARC CONCEPTUAL DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

4.1. Evolució del concepte i terminologia relacionada

Actualment, la violència vers les dones es considera com un problema públic de primer ordre, així com també una greu vulneració de drets humans en general i dels drets de les dones, infants i adolescents en concret; un problema que involucra tota la societat i, de forma especial, interpel·la a l'Estat i poders públics. Aquesta representació però, és relativament recent i ha viscut una important transformació en els darrers anys.

Durant els anys 80, i coincidint amb les diferents declaracions i resolucions d'organismes internacionals es fa evident que les violències que s'exerceixen contra les dones eren el resultat d'una situació de discriminació encara present en unes societats estructurades sota el desequilibri de les relacions de poder entre homes i dones. Així sorgeix el terme **violència masclista**, per referir-se a aquelles agressions que els homes exercien contra les dones per tal d'expressar el seu domini i ús del seu poder. Amb aquesta terminologia es volia denunciar la permissivitat social i legal davant d'aquesta violència, però, principalment, seguia essent una qüestió privada.

El fet que aquesta violència s'exercís en l'espai privat, en l'espai domèstic, va comportar que es parlés de **violència domèstica**, posant l'accent en aquella violència que es desencadena, principalment, durant la convivència i en el marc de les relacions de parella, o de ex-parella també. El tret més significatiu és que home i dona estan, o han estat, units per un vincle afectiu.

Per un altre costat, a nivell internacional i en el marc de la **IV Conferència Mundial de les Dones de Nacions Unides (1995)** es consensua que *la violència contra les dones és qualsevol acte de violència basat en el gènere que té com a resultat, o és probable que tingui com a resultat, uns danys o patiments físics, sexuals o psicològics per a les dones, incloent-hi les amenaces d'aquests actes, la coacció o la privació de la seva llibertat, tant si es produeix en la vida pública com en la privada.*

Aquest plantejament incorpora la dimensió de gènere i es parla, doncs, de **Violència de Gènere** per posar l'accent en el "*caràcter estructural d'aquesta violència i en la construcció social i cultural dels trets atribuïts als homes i les dones, que atorga a les diferències sexuals uns continguts basats en la desigualtat de poder entre homes i dones*"⁴. D'aquesta definició es desprèn que la violència de gènere pot tenir diverses manifestacions i que poden tenir lloc tant en l'àmbit privat com públic.

4.2. Conceptualització segons la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista

A Catalunya, la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista recupera l'expressió de **violència masclista**, entenent que el masclisme és el concepte que, de forma més general, defineix les conductes de domini, control i abús de poder dels homes sobre les dones. La llei amplia la concepció del fenomen incorporant les diverses formes i àmbits en què s'exerceix, tant en l'àmbit de la parella i de la família, com en el context laboral, social o comunitari.

---

⁴ Sau, Victoria (2000), Diccionario ideológico feminista. Icaria. Barcelona.

4.2.1 Formes de Violències Masclistes

La violència masclista es configura per una continuïtat de situacions en què interactuen cadascuna de les formes de violència masclista amb els diferents àmbits en què es produeixen. És per això que es denomina en plural. Així, les VM poden exercir-se de manera puntual o de manera reiterada i inclouen qualsevol de les formes o manifestacions següents:

- **Violència física:** comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.
- **Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omissió que produeix en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaques, humiliació, vexacions, menyspreu, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. S'inclou també la **Violència ambiental**, que es defineix com pel fet d'atemptar contra objectes/pertinença d'una dona amb l'objectiu de fer-la patir.
- **Violència sexual:** comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors.
- **Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius:** consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. Inclou l'esterilització forçada, l'embaràs forçat, l'impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts i la dificultat per a accedir als mètodes contraceptius, als mètodes de prevenció d'infeccions de transmissió sexual i del VIH, i als mètodes de reproducció assistida, i també les pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.
- **Violència de segon ordre:** consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.
- **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs fills o filles, en l'impagament reiterat i injustificat de pensions alimentàries estipulades en cas de separació o divorci, en el fet d'obstaculitzar la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella i en l'apropiació il·legítima de béns de la dona.
- **Violència vicària:** consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.

- **Violència digital:** actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació.

Totes aquestes manifestacions de violència mencionades conformen el que s'anomenen les formes de **violència explícites**. No obstant, també existeixen les formes de **violència implícites**, que són aquesta

manifestacions més invisibles i intangibles. Aquesta es poden agrupar en:

- **Violència simbòlica:** fa referència als mecanismes d'educació i socialització de la cultura patriarcal, pels quals les dones deixen de ser visibles en diferents àmbits, tals com la història, cultura, literatura, etc., mentre que es reproduïxen els estereotips i rols tradicionals de gènere. D'aquesta forma, es perpetuen aquests estereotips i es fomenta la posició de dominació dels homes.
- **Violència estructural:** fa referència a les limitacions i barreres, tangibles i invisibles que impedeixen l'accés de les dones als drets bàsics. Aquest obstacles es troben arrelats i es reproduïxen diàriament en el si del teixit social, com per exemple les diferències de poder que generen i legitimen les desigualtats que mantenen a les dones en una posició de subordinació en els espais de presa de decisió, treball, centres educatius....
- **Violència institucional:** es manifesta quan les institucions (educatives, legislatives, judicials, sanitàries, assistencials, etc.) no desenvolupen polítiques encaminades a l'erradicació de la VM (o són de forma insuficient), o quan no s'implementen programes de prevenció de les violències, quan es permet la violència i no es protegeix les dones.

4.2.2 Àmbits on es pot manifestar les violències masclistes

Les VM poden manifestar-se en qualsevol dels àmbits que es detallen a continuació:

- **Violència en l'àmbit de la parella:** consisteix en la violència física, psicològica, digital, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home, que n'és o n'ha estat el cònjuge, o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.
- **Violència en l'àmbit familiar:** consisteix en la violència física, digital, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones, i els menors d'edat, en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família o per membres del nucli de convivència, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. Inclou els matrimonis forçats. No inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella.
- **Violència en l'àmbit laboral:** consisteix en la violència física, sexual, econòmica, digital o psicològica que es pot produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina. Pot adoptar els tipus següents:
  - **Assetjament per raó de sexe:** consisteix en qualsevol comportament no desitjat, verbal o físic, relacionat amb el sexe o gènere de la dona, realitzat amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat, la indemnitat o les condicions de treball de les dones pel fet d'ésser-ho, creant un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest que dificulti llur promoció, ocupació de funcions, accés a càrrecs directius, remuneració i reconeixement professional, en equitat amb els homes.
  - **Assetjament sexual:** consisteix en qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
  - **Discriminació per embaràs o maternitat:** consisteix en tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat, existent o potencial, que comporti una discriminació directa i una vulneració dels drets fonamentals a la salut, a la integritat física i moral i al treball.
- **Violència en l'àmbit social o comunitari:** comprèn les manifestacions següents:
  - **Agressions sexuals:** ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
  - **Assetjament sexual** (veure definició més amunt).
  - **Tràfic i explotació sexual de dones i nenes:** amb finalitat d'explotació sexual i amb altres finalitats amb dimensió de gènere.
  - **Mutilació genital femenina o risc de patir-ne:** inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o que hi produeixi lesions, encara que consti el consentiment exprés o tàcit de la dona.
  - **Violència derivada de conflictes armats:** inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.
  - **Feminicidis:** els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona.

- **Vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic.**
- **Restriccions o privacions de llibertat** a les dones, o d'accés a l'espai públic o als espais privats, o a activitats laborals, formatives, esportives, religioses o lúdiques, i també restriccions a l'expressió en llibertat pel que fa a llur orientació sexual o expressió i identitat de gènere, o a llur expressió estètica, política o religiosa.
- **Represàlies pels discursos i expressions individuals i col·lectius de les dones** que reclamen el respecte de llurs drets, i també expressions i discursos públics que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament l'hostilitat, la discriminació o la violència envers les dones.
- **Violència en l'àmbit digital:** es produeix a les xarxes de comunicació digitals, enteses com a nova àgora d'interacció, participació i governança per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació. Entre altres pràctiques, inclou el ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmnia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, l'accés no autoritzat als equips i comptes de xarxes socials, la vulneració de la privacitat, la manipulació de dades privades, la suplantació d'identitat, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o canals d'expressió de les dones i dels col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agredeixin, localitzin o assetgin una dona.
- **Violència en l'àmbit institucional:** accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. La manca de diligència deguda, quantitativa i qualitativa, en l'abordatge de les VM, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de violència institucional. Aquesta violència pot provenir d'un sol acte o pràctica greu, de la reiteració d'actes o pràctiques de menor abast que generen un efecte acumulat, de l'omissió d'actuar quan es conegui l'existència d'un perill real o imminent, i de les pràctiques o omissions re-victimitzadores. La violència institucional inclou la producció legislativa i la interpretació i aplicació del dret que tingui per objecte o provoqui aquest mateix resultat. La utilització de la síndrome d'alienació parental també és violència institucional.
- **Violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones:** es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Quan aquesta forma de violència masclista ocorre en les institucions polítiques o les administracions públiques i és tolerada i no sancionada, esdevé també una forma de violència institucional.
- **Violència en l'àmbit educatiu:** qualsevol tipus de violència que es produeix en l'entorn educatiu entre els membres de la comunitat educativa. Es pot produir entre iguals, de major d'edat a menor d'edat o viceversa. Inclou l'assetjament, l'abús sexual i el maltractament físic, sexual, psíquic o emocional. Entre aquestes violències n'hi ha que es produeixen per raó de gènere o d'identitat sexual.

4.2.3 Comprensió del fenomen

Encara que les violències masclistes tinguin múltiples causes i expressions, s'entén que radiquen en el conjunt de pautes socials i culturals que emmarquen la masculinitat en un conjunt de pràctiques, normes, actituds i rols de poder masculí, esperant sempre una posició de subordinació femenina. És el que es coneix per a rols tradicional de gènere, aquests generen estereotips i han marcat el desenvolupament d'una societat sexista que contribueix a legitimar la desigualtat entre homes i dones i que per tant, genera situacions de discriminació de les dones i de dominic masculí, essent la seva última expressió la violència exercida vers les dones (considerada aquesta com la principal vulneració de drets de les dones).

La divisió rígida entre els rols femenins i masculins (rols tradicionals de gènere) és sovint transversal a tots els àmbits de la societat i part inevitable del procés de socialització. S'evidencia i reproduceix des de l'inici de la vida i al llarg d'aquesta, a través de les relacions personals i familiars, comunitàries i institucionals. El qüestionament d'aquest ordre social és sancionat socialment amb l'exclusió i, sovint, amb la violència.

Així, és important especificar dos elements que ajudaran a comprendre el fenomen de les VM. Per una costat, el **Cicle de la Violència de Gènere** de Leonor Walker (1989)⁵ ajuda a entendre com les violències es produeixen en el marc d'un cicle o "contínuum" que, molt sovint, és recurrent i es perpetua en el temps (veure Gràfic 1).

Per un altre costat, la **Perspectiva Interseccional** de Kimberle Crenshaw (1991)⁶ on s'explica que a

les violències que pateixen les dones pel fet de ser-ho, s'han de sumar altres violències estructurals que amplifiquen aquestes violències masclistes i que constitueixen sistemes de dominació i opressió sobre la vida de les dones i de totes les persones amb orientació sexual, identitats i expressions de gènere no normatives. Alguns exemples són els sistemes de classe, edats, capacitats, racials/ètnics, sexuals, religiosos, entre altres. La intersecció entre aquestes

⁵ Walker, L. (1989). The Battered Woman. Harper & Row

⁶ Crenshaw, K. (1991). Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color. Stanford Law Review, 43 (6), pp. 1.241-1.299.

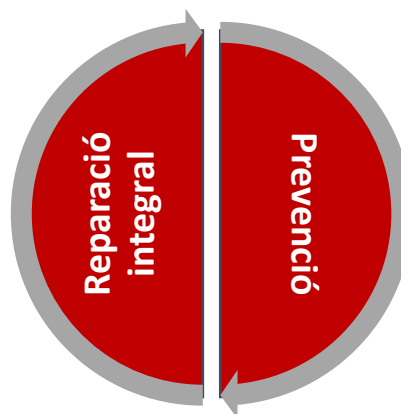
diferents formes d'opressió, directament relacionada amb contextos històrics i socioculturals concrets, constitueix una matriu de dominació que reflecteix les diferents formes com les diferents opressions influeixen la vida de les dones, infants i adolescents configurant experiències individuals heterogènies entre si. Sense tenir-les en compte i la manera concreta com s'interrelacionen aquestes diferents formes d'opressió, no es pot comprendre què ha provocat tal situació ni tampoc es podran trobar les formes de fer-hi front. En el cas particular de les persones LGTBI, aquesta interseccionalitat apareix com a un concepte fonamental per a entendre les diferents opressions i situacions específiques de discriminació d'aquest col·lectiu.

5. MODEL D'INTERVENCIÓ

5.1. Els eixos d'intervenció per l'abordatge de les violències masclistes

Tal i com s'ha mencionat anteriorment, la perspectiva de drets és un element essencial per a qualsevol abordatge de les VM, així els drets tenen una funció organitzadora i orientadora de la intervenció. Això vol dir que, per establir les estratègies més adients, cal preguntar-se quins drets estan amenaçats i han estat vulnerats, quin riscs s'identifiquen i què s'ha de fer, des de les funcions i responsabilitats professionals, dels serveis, des dels poders públics, per garantir amb diligència deguda les obligacions que fan efectius els drets.

El present protocol proposa dos eixos d'intervenció fonamentals: la **prevenció** i la **reparació integral**. Aquest dos eixos no s'han d'interpretar de forma seqüencial o independent, sinó d'una manera circular, en permanent retroalimentació i entrecreuament. Així per exemple, quan es treballa en la reparació no només s'ha de fer pesant en la recuperació individual de les persones afectades, sinó que també calen estratègies perquè allò que està succeint a aquella dona, infant o adolescent no es torni a repetir, el que ja situa la intervenció en la construcció de garanties de no repetició i per tant en l'eix de prevenció.

Per altra banda, quan es treballa en al recuperació individual es posen en marxa estratègies perquè la situació de les dones, infants i adolescents no es cronifiqui, empitjori o no augmentin els riscos. Aquesta mirada de la intervenció ens situa de forma creuada en la reparació i la prevenció individual.

En aquest sentit, s'estableixen dues gran finalitat per a cada eix d'intervenció:

- Prevenció amb finalitat estructural (prevenció estructural)
- Prevenció amb finalitat individual (prevenció individual)
- Reparació amb finalitat de no repetició (prevenció per a la no repetició)
- Reparació amb finalitat de recuperació (prevenció per a la recuperació)

Per un costat, la **prevenció** fa referència a les mesures per promoure la transformació social feminista per a l'erradicació de les causes estructurals de les VM, però també fa referència a la prevenció que s'organitza davant d'un cas en concret, d'una forma concreta de VM, per evitar noves expressions i la seva cronicitat i impacte. Algunes eines de prevenció estructural serien la

sensibilització, la difusió i promoció de drets, la formació especialitzada, la recerca i la promoció de masculinitats anti-masclistes i igualitàries.

Per una altra banda, la **reparació integral** implica treballar en tots els àmbits afectats per la situació de VM viscuda. No es tracta només de tornar a l'estat previ a la violència, sinó de garantir íntegrament els drets de les persones en situació de violències i promoure transformacions personals, socials, comunitàries i institucionals perquè tals formes de VM no tornin a succeir. Algunes eines per aconseguir la repetició integral serien la detecció, l'acompanyament integral, la valoració integral de riscos i la investigació i la sanció.

5.2. Cures i drets de les persones professionals que treballen al voltant de les VM

Els equips professionals que acompanyen quotidianament a les dones, infants i adolescents que treballen al voltant de les VM estan exposats a alts nivells de desgast que poden arribar a l'esgotament professional o "*burnout*". Per aquest motiu, quan parlem de cures, parlem de la necessitat de definir i desplegar polítiques públiques que reconeguin el valor de les entitats, serveis, i les i els professionals que lluiten contra la VM. En aquest sentit, les cures de les persones professionals són part de la responsabilitat institucional de les organitzacions i les entitats, és per això doncs que el present protocol tindrà en compte i posarà en marxa algunes de les mesures de cures i drets que es detallen a continuació:

- **Mesures de prevenció:** formació especialitzada, per als serveis que no ho tinguin, es recomanaria també elaborar mesures o protocol interns, creació d'espais per treballar l'anàlisi de les violències de segon ordre, en aquest sentit es recomanaria incorporar les violències de segon ordre en la supervisió de casos.
- **Mesures de reparació integral:** eines de detecció i registre, acompanyament i atenció psicològica, assessorament i suport jurídic gratuït i elaboració dels serveis i equips de propostes de garanties de no repetició.

Així, doncs el present Protocol proposa també la creació d'un espai de **coordinació intersectorial** on estaran implicats tots els sectors que intervenen tant a nivell municipal en garantir el dret a viure una vida lliure de tota forma de VM (veure secció 7.3.). Aquest espai de coordinació es crearà per tal d'assegurar també que es portaran a terme les accions prèviament descrites i així garantir les cures i drets de les persones professionals que treballen al voltant de les VM. En aquest sentit, els agents i serveis, a més d'assumir la responsabilitat sobre la intervenció individual amb les dones, adolescents i infants que viuen VM, també han de tenir en compte i promoure la participació de la seva xarxa de proximitat per construir de forma col·lectiva la garantia de drets i la no-revictimització.

6. EL CIRCUIT

El circuit per l'abordatge integral de les VM de l'Ajuntament de Sant Susanna constitueix un punt de partida i no d'arribada, ja que és una eina viva que es va revisant i adaptant a l'evolució de la realitat i a la suma del saber tècnic de totes les persones professionals que en formen part. Aquest circuit té l'esperit de convertir-se en una guia que orienti la pràctica professional de tots els serveis locals envers les diferents manifestacions de violències; és també una eina en evolució constant ja que els reptes sobre l'abordatge de les VM són múltiples i poden canviar al llarg del temps. En aquest sentit, el treball de la **Comissió de seguiment i avaluació** serà clau per la seva correcta posada en marxa i funcionament posterior.

Així mateix, el circuit es defineix a partir de la premissa que els agents i les institucions implicades tenen diferents responsabilitats en els dos eixos d'intervenció (prevenció i reparació integral), i on tothom suma i es coordina per tal d'assolir un abordatge integral eficaç i eficient.

Quan s'activarà el protocol de VM de Santa Susanna?

El Protocol de VM s'activarà sempre i quan una dona, nena o adolescent hagi patit un episodi violència masclista (definida segons la llei 2/2008 de 24 d'abril com "*la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones....*"). Així, el present protocol es focalitzarà en la persona víctima o supervivent que hagi patit, o tingui un risc de patir, qualsevol tipus de VM.

6.1. Serveis implicats en els eixos d'intervenció per garantir un abordatge integral de les VM al municipi de Santa Susanna

		Ubicació
Serveis especialitzats	Consell Comarcal del Maresme - SIAD Maresme i SAI Maresme	Mataró
	Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE)	
	Fund. AGI	
Serveis genèrics de referència	Serveis Socials	Santa Susanna
Serveis genèrics	Escola Santa Susanna i Institut Escola Montagut	
	Espai Jove La Barraka	

		Ubicació
Serveis especialitzats	Consell Comarcal del Maresme - SIAD Maresme i SAI Maresme	Mataró
	Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE)	
	Fund. AGI	
	GAV - Mossos Esquadra	
	Il·lustre Col·legi de l'Advocacia	BCN
Serveis genèrics de referència	Serveis Socials	Santa Susanna
	Polícia Local	
	CAP	
Serveis genèrics	Escola Santa Susanna i Institut Escola Montagut	
	Espai Jove "La Barraka"	
	Promoció Econòmica	

6.2. Circuit d'abordatge per a l'actuació de les VM de l'Ajuntament de Santa Susanna

Les situacions de violència, sovint, no acostumen a ser identificades fàcilment per la persona que les pateix, ni tampoc per qui les exerceix com a situacions d'abús. Així, habitualment, aquestes situacions de violència poden quedar justificades o normalitzades dins d'una dinàmica abusiva, especialment quan es donen en el si de la parella. També pot ser que com a professionals es tinguin dificultats per identificar-les, atès que sovint aquestes conductes són tolerades o justificades per patrons culturals i socials. Per això, una qüestió important a considerar serà el **tipus de demanda**.

En la majoria de situacions, és probable que una persona que viu situacions d'abús o violència masclista d'entrada no ho reconegui o no ho verbalitzi, perquè li fa por o vergonya o perquè simplement no és conscient de la violència que està rebent. Per això cal distingir entre:

Demanda implícita: situacions en què, davant d'una situació determinada, se sospita que la persona es troba en una situació de violència, d'abús o de vulnerabilitat, però ella no la reconeix o bé no ho verbalitza de forma oberta.

Demanda explícita: situacions en què la persona reconeix que alguna cosa no va bé i és conscient que pateix algun tipus d'abús, o fins i tot us demana ajuda obertament. En aquest cas, la situació de violència és explícita i està confirmada.

També aquí cal tenir en compte el posicionament de la dona, especialment la seva demanda en relació amb el servei, així com la consciència de la situació que estigui vivint i els seus recursos personals i socials per a fer-ne front. En aquest sentit és important definir també la **delimitació de la urgència**, que es pot estructurar en:

Atenció urgent: s'entén com la situació que requereix una actuació immediata, donada la gravetat dels fets i la situació de la dona i els seus fills i filles (quan hi hagi un perill per a la integritat física de la dona o els seus fills o filles o quan el fet acabi de succeir).

El circuit, en una situació d'urgència ha de poder garantir:

- Serveis de salut: que segueixen el protocol del Departament de Salut i puguin expedir en cas necessari els informes mèdics corresponents.
- Serveis dels cossos de seguretat (Policia Local i Mossos d'Esquadra): que puguin recollir de forma adequada la denúncia en cas que així es decideixi, l'atestat policial, o realitzar una atenció al lloc on siguin requerits, sempre garantint una atenció de qualitat i posterior comunicació als serveis competents, tals com urgències i serveis socials, amb el major detall possible.
- Serveis socials: servei d'acolliment, en cas que la dona no disposi dels mitjans personals o socials de seguretat, i necessiti un espai residencial d'urgència, que pugui garantir una atenció especialitzada i amb seguretat. Així com també garantir un correcte seguiment del cas.

Per últim, un aspecte important a tenir en compte també és la **valoració del risc** per tal de proporcionar als i les professionals que atenen qualsevol cas de VM una eina que els i les orienti a valorar els factors de risc que a curt termini poden generar actes de violència. A continuació, es detalla una proposta de categories sota les quals s'agrupen els indicadors de valoració del risc de viure una situació de violència en l'àmbit de la parella

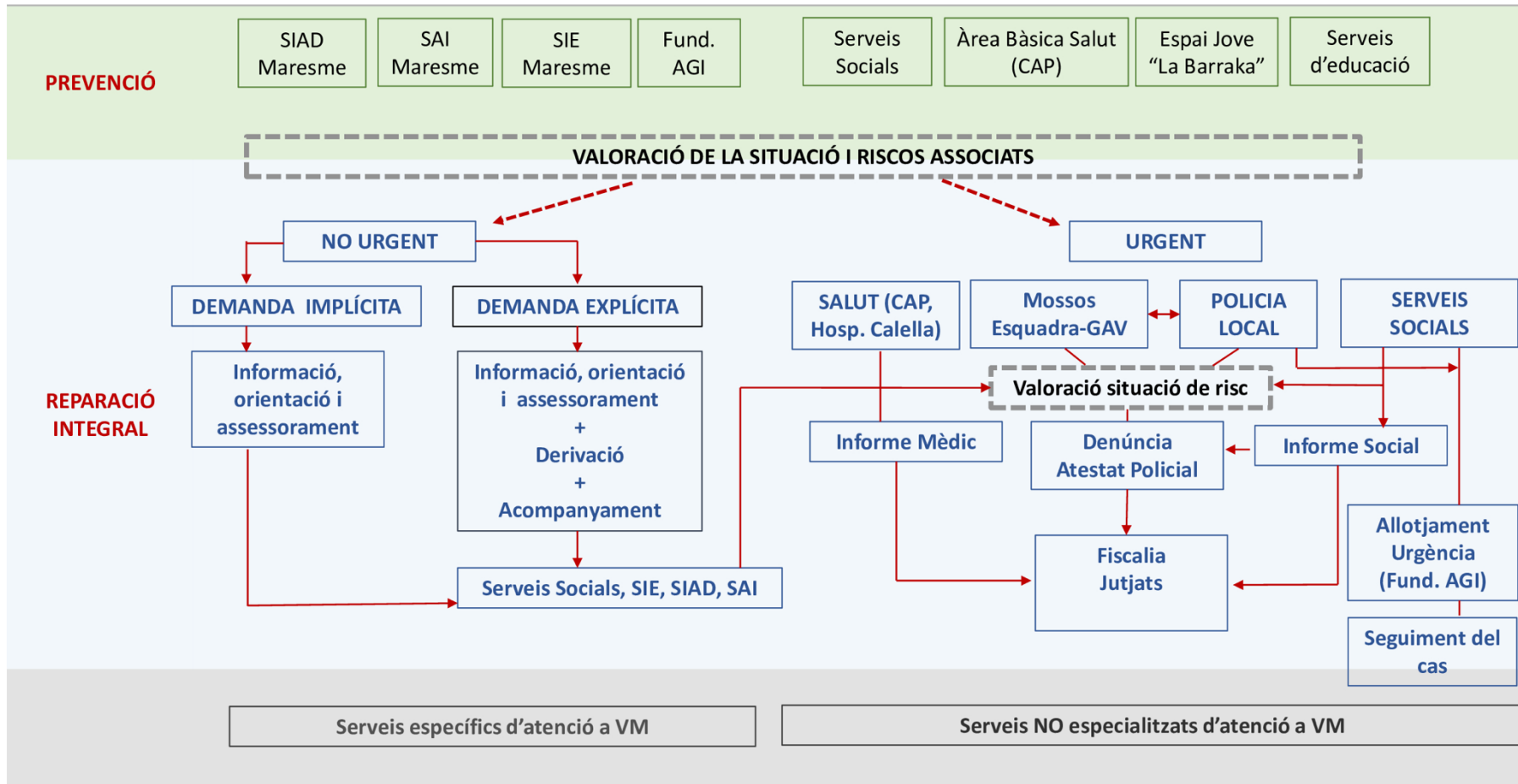
- Si hi ha menors a càrrec.
- Si hi ha història de conducta violenta del presumpte agressor.

- Si s'han produït amenaces i/o abusos greus contra la dona i en quin moment.
- Si hi ha alguna circumstància agreujant de la seva situació.
- Si hi ha algun factor clau de vulnerabilitat de la dona.
- Si ha interposat denúncia.
- Situació actual de l'agressor: empresonat, compliment de les mesures penals alternatives i de la mesura de justícia juvenil, al carrer en situació coneguda o desconeguda.

NOTA: en l'Annex 9.2. es pot trobar el full de Valoració de Risc utilitat per l'Ajuntament de Barcelona, així com també les indicacions per a la seva correcta utilització.

A continuació es presenta un diagrama que detalla **el circuit d'abordatge per a l'actuació de les VM de l'Ajuntament de Santa Susanna.**

Circuit d'actuació en l'Abordatge de VM

7. RECURSOS A SANTA SUSANNA QUE FORMEN PART DEL CIRCUIT LOCAL

Els recursos que es detallen a continuació tenen un rol específic en el procés d'atenció a les VM i s'articulen entre ells per garantir un abordatge integral. A continuació es presenten els principals recursos al municipi de Santa Susanna i de la comarca del Maresme que treballen en aquest abordatge.

7.1. Mapa del recursos que formen part del Protocol

	Nom	Descripció de l'acció	Ubicació
Serveis específics d'atenció a VM	Serveis Socials de l'Ajuntament de Santa Susanna	Atenció i acompanyament a totes les dones víctimes de VM per tal d'oferir orientació i suport. Es fan les derivacions als serveis específics, en concret al SIAD i al SIE per assistència psicològica i jurídica. També es fa derivació al servei d'acolliment d'urgència del Consell Comarcal del Maresme (CCM). També, si s'escau, s'acredita la situació de VM per poder tramitar ajudes econòmiques corresponents entre d'altres.	Santa Susanna
	Consell Comarcal del Maresme: - SIAD Maresme - SAI Maresme	Servei d'acolliment d'urgències a dones en situació de VM i llurs fill/es. Incloent també a dones d'orientació sexual i identitat i expressió de gènere no normatives. Coordinació del Protocol Comarcal d'Abordatge de les VM i el Protocol Comarcal d'Abordatge de les Violències Masclistes als espais públics d'Oci.	Mataró
	Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) de Mataró-Maresme	Servei públic i gratuït que ofereix atenció i acompanyament integral a totes les dones joves i adultes i les seves filles i fills afectades per processos de VM per facilitar el seu procés de recuperació i reparació de les violències viscudes i del dany patit. Així mateix el SIE incideix en la prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària.	Mataró
	Fundació Assistència i Gestió Integral (AGI)	Prevenció, intervenció, formació, sensibilització i investigació en l'àmbit d'Igualtat. Atenció a dones, així com també col·lectius i persones vulnerables o en risc d'exclusió social.	Mataró

Cossos Policials	Grup Atenció a la Víctima (GAV) dels Mossos d'Esquadra	Servei que duu a terme accions al voltant de la prevenció, assessorament, seguiment i protecció policial.	Pineda de Mar
	Polícia Local	Servei que duu a terme accions al voltant de la prevenció, seguiment al territori i protecció policial.	Santa Susanna
Àrea Justícia	Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona	Designacions de lletres i lletrades especialistes. Formació continuada al voltant de les VM	Barcelona
Àrea Salut	Centre d'Atenció Primària (CAP) Santa Susanna	Intervenció per a la reparació integral de les dones supervivents de VM	Santa Susanna
Àrea Educació	Regidoria Educació	Es promouen accions preventives en relació a la igualtat de gènere per un municipi més segur.	Santa Susanna
	Escola Santa Susanna i Institut Escola Montagut	Principalment tots dos centren fomenten una aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere així com també promouen activitats que fomentin les relacions i els vincles afectius de la comunitat educativa. La funció principal seria la detecció i si és necessari actuació o derivació, dels possibles casos de VM.	Santa Susanna
Altres Àrees	Regidoria Promoció Econòmica	Si es detecta un cas de VM, es deriva a serveis socials.	Santa Susanna
	Espai Jove La Barraka	Intervencions i acompanyament en moments puntuals, si escau.	Santa Susanna

7.2. Descripció dels recursos que formen part del Protocol

Serveis Socials de l'Ajuntament de Santa Susanna	
Breu descripció del treball en matèria de VM <p>Es porta a terme tant accions de prevenció com de reparació integral. Així, en l'àmbit de prevenció es realitzen formacions (un mínim d'hores a l'any) i accions de sensibilització sobre la temàtica. En relació a l'eix de reparació integral, s'ofereix acompanyament i es tramiten prestacions socials econòmiques de caràcter municipal per a les persones que han patit VM. També es faciliten les acreditacions de VM per a la tramitació dels ajuts econòmics.</p>	
Adreça Plaça Catalunya, s/n 08398, Santa Susanna	Contacte Telf.: 93 7678441 Mail: stass.serveissocials@stasusanna.org

Consell Comarcal del Maresme: SIAD Maresme i SAI Maresme	
Breu descripció del treball en matèria de VM <p>S'implementen accions de lluita contra les VM tant en l'eix de prevenció com de reparació integral.</p> <p>Les principals accions que es duen a terme en l'eix de prevenció són: 1) acolliment d'urgències a dones en situació de VM i llurs fill/es, incloent també a dones d'orientació sexual i identitat i expressió de gènere no normatives, 2) dotar els serveis i agents socials de la xarxa d'atenció a les VM d'eines i recursos, 3) formació al personal dels ajuntaments i la resta d'agents social, 4) suport als ajuntaments en processos d'elaboració/actualització dels protocols municipals de VM, 5) assegurar el compliment del circuit comarcal de VM, 6) accions de sensibilització amb les entitats i ciutadania, 7) difusió i visibilització de les accions de la comarca en VM i 8) treball en xarxa amb la resta de serveis.</p> <p>En quan a l'eix de reparació integral, les principals accions són: 1) acompanyament i atenció psicològica a través del SIAD i el SAI més la informació i derivació a altres serveis i recursos, 2) suport a programes i projectes d'inserció laboral a les dones, 3) facilitant les acreditacions de la situació de violència, quan s'escau, per fer valdre drets a ajuts i inserció laboral, 4) gestionar el programa "Temps per Cures", dirigit a aquelles persones amb infants a càrrec (majoritàriament dones) per disposar d'un temps per la formació, l'atenció i la realització d'activitats pel benestar emocional i 5) facilitar la mediació intercultural a aquelles dones i professionals que ho necessiten.</p> <p>També es coordina i lidera el Protocol Comarcal d'Abordatge de les Violències Masclistes i el Protocol Comarcal d'Abordatge de les Violències Masclistes als espais públics d'Oci.</p>	
Adreça Plaça Miquel Biada, 1 08301, Mataró	Contacte Telf.: 93 7411622 Mail: siad.maresme@ccmaresme.cat

Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE) de Mataró-Maresme

Breu descripció del treball en matèria de VM

El SIE és un servei públic i gratuït que porta accions tant en l'àmbit de **prevenció** com en el de **reparació integral**. En aquest sentit, un dels seus objectius és incidir en la prevenció, la sensibilització i la implicació a nivell comunitari. Això suposa dur a terme diferents accions, tals com: 1) accions específiques d'informació i sensibilització, 2) participació en els circuits i protocols d'actuació en relació a la VM, 3) tallers específics per als diferents serveis i recursos, i 4) espai de formació i assessorament als professionals. Tot i així cal assenyalar que, actualment el SIE Maresme no pot assumir la totalitat d'aquestes accions ja que la rati de professionals és inferior a la resta de SIE de Catalunya.

Per un altre costat, i en relació a l'àmbit de la reparació integral, els objectius es desglossen en generals i específics. Com a objectius generals, el SIE Maresme 1) proporcionar una atenció social i terapèutica especialitzada i continuada en relació al procés de violència viscut, 2) adequar el model d'intervenció social, legal i terapèutic al procés de les dones i joves que viuen o han viscut VM, així com les seves filles i fills i 3) treballa de manera coordinada amb els serveis de la xarxa, atenent al procés específic de cadascuna de les dones/joves/filles i fills. Com a objectius específics, el SIE Maresme: 1) atendre les demandes que presentin les dones/joves en els diferents aspectes (psicològic, jurídic, social, laboral,...) amb la finalitat d'acompanyar-les en la presa de decisions i en el procés de recuperació, 2) valorar conjuntament amb la dona/jove l'accés o la derivació a altres recursos, acollida, atenció sanitària, inserció laboral i altres, que poden ser del seu interès, 3) dissenya i duu a terme programes de recuperació bio-psico-social de llarga durada, per tal de poder reparar els danys ocasionats per les diverses situacions de violència, que contemplin l'atenció individual i grupal, 4) Ofereix a les filles i fills de les dones que es troben en processos de recuperació un espai terapèutic amb l'objectiu de minvar l'impacta del dany patit, tot prevenint la transgeneracionalitat de la violència, i 5) estableix les coordinacions precises amb tots els serveis i recursos de la xarxa d'atenció i recuperació per a dones que es troben en situació de violència per ta de garantir el procés de recuperació de cada dona, oferint col·laboració, informació i assessorament.

Per últim, el SIE Maresme porta a terme els següents programes d'Atenció i Recuperació per a les dones i les seves filles i fills a càrrec:

- **Programa d'Acollida:** programa inicial d'atenció a les dones en situació de violència masclista i conductor de la intervenció. És liderat per la treballadora social i educadores socials.
- **Programa d'Atenció Social:** eina fonamental per a oferir a les dones l'ajuda necessària per reflexionar, conèixer les opcions de què disposa, prendre decisions i activar les habilitats i els recursos necessaris per sortir de la situació de violència
- **Programa d'Atenció Psicològica per a Dones:** atenció individual a la dona, mitjançant un espai d'atenció terapèutica especialitzada que té com a finalitat donar suport a les dones que han patit o estan patint una situació de violència masclista per tal de recuperar-se dels efectes i les seqüeles a nivell psicològic.
- **Programa d'Atenció Psicològica Infanto-juvenil:** proporciona als fills i filles de les dones una atenció psicològica i un espai terapèutic dirigit a prevenir, avaluar, reduir i

<p>recuperar l'afectació de les situacions de violència masclista viscudes pels menors. Aquesta atenció psicològica.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programa d'Atenció Jurídica: acompanyament jurídic a la dona que ha viscut violència i a les filles i fills a càrrec, durant tot el seu procés de recuperació des de que entren al servei fins que en surten. • Programa d'Atenció Socioeducativa: socioeducativa ofereix a les dones i el seus fills i filles un espai per desenvolupar rols, actituds, habilitats i responsabilitats encaminades a assolir un nou model de convivència diferent al que es dona en situacions de violència. El programa ofereix també als infants eines d'expressió emocional mitjançant propostes educatives 	
<p>Adreça c/ Churruca, 88 baixos 08301 Mataró</p>	<p>Contacte Telf.: 93 796 1300 Mail: Bustia.siemataromaresme@gencat.cat</p>

Fundació Assistència i Gestió Integral (AGI)	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>Es porta a terme tant accions de prevenció com de reparació integral. Així, en l'àmbit de prevenció es duen a terme accions de formació, sensibilització i investigació. I en l'àmbit de la reparació integral, es porta a terme el <u>Servei d'Acolliment d'Urgències</u>: servei especialitzat que facilita l'acolliment temporal, de curta durada, a les dones, fills i filles que han estat sotmeses a situacions de VM, per tal de garantir-ne la seguretat personal. Així mateix, faciliten recursos personals, socials i de suport que permetin una resolució de la situació de crisi. Es tracta de serveis de caràcter municipal o comarcal que es posen a disposició dels ens locals a través de diversos centres d'acollida repartits per diferents àmbits territorials de Catalunya i que cobreixen les vint-i-quatre hores tots els dies de l'any.</p>	
<p>Adreça c /Alcalde Josep Abril, 9, baixos 2ª 08302 Mataró</p>	<p>Contacte Telf.: 661 905 533 Mail: agi.mireiabi@gmail.com</p>

Grup Atenció a la Víctima (GAV) dels Mossos d'Esquadra	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>Es porta a terme tant accions de prevenció com de reparació integral. Així, en l'àmbit de prevenció es duen a terme xerrades als instituts dels diferents municipis, tant a nivell d'ESO com de Batxillerat. En l'eix de reparació integral, es porten a terme accions relacionades amb l'assessorament, la detecció, i acompanyament a les persones que han patit una situació de VM per identificar quin es el servei i/o recurs més adient per a cada cas.</p>	
<p>Adreça c/ Gregal, 4 08397, Pineda de Mar</p>	<p>Contacte Telf.: 93 7418985 (Comissaria) 93 7621350 (GAV) Mail: ltpg7247@gencat.cat</p>

Policia Local Santa Susanna	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>Es porten accions tant en l'eix de la prevenció com en l'eix de la reparació integral. Així es realitzen xerrades a escoles i instituts al voltant de les violències. En el cas de la reparació integral, es porten a terme accions per tal de garantir el seguiment i acompanyament al territori i protecció policial a les persones que han viscut un episodi de VM.</p>	
<p>Adreça</p> <p>Carretera Vella s/n 08398, Santa Susanna</p>	<p>Contacte</p> <p>Telf.: 647 472 110 / 680 661 661 Mail: terronljn@stasusanna.org</p>

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>Es treballa principalment des de l'eix de la reparació integral, on els lletrats i lletrades del torn d'ofici informen a les víctimes sobre els seus drets i la seva situació, sempre des d'un punt de vista d'assessorament jurídic.</p>	
<p>Adreça</p> <p>C/ Mallorca, 283 08037, Barcelona</p>	<p>Contacte</p> <p>Telf.: 93 4871350 Mail: mcmartinez@icab.cat</p>

Centre d'Atenció Primària (CAP) Santa Susanna	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>Principalment es duen a terme accions en el marc de l'eix de reparació integral, així es porten a terme accions per tal de garantir la reparació integral, tant a nivell físic com psicològic, de les persones que han patit algun episodi de VM. Les accions de prevenció es porten a terme a través de l'Institut Català de la Salut (ICS).</p>	
<p>Adreça</p> <p>Plaça Catalunya, s/n 08398, Santa Susanna</p>	<p>Contacte</p> <p>Telf.: 93 7678139 Mail: csolem.girona.ics@gencat.cat</p>

Escola Santa Susanna i Institut Escola Montagut	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>Els centres educatius d'educació primària i secundària principalment porten a terme accions en l'àmbit de l'eix d'intervenció de la prevenció. Per al cas de la reparació integral, i si detecta algun cas de VM que s'ha produït en l'entorn educatiu, es deriva a serveis especialitzats. A continuació, es detallen les accions concretes que es desenvolupen a cada centre.</p>	

<p>Escola Santa Susanna: tallers a l'alumnat al voltant de temes vinculats amb la conscienciació, coeducació, igualtat i perspectiva de gènere i intervenció en l'àmbit educatiu en cas que sigui necessari.</p> <p>Institut Escola Montagut: Majoritàriament treballa en l'àmbit de la prevenció, a partir dels següents programes: 1) projecte de convivència: foment d'actituds de respecte, igualtat, coeducació i educació intercultural, 2) comissió social: detecció i seguiment de casos), 3) impuls de pràctiques restauratives: foment del diàleg, l'expressió dels sentiments i les emocions i la resolució de conflictes, 4) tallers de prevenció: xerrades en educació afectivo-sexual i educació, 5) orientació personal i educativa, 6) Suports externs i assessorament Psicopedagògic, i 7) protocol d'absentisme.</p>	
<p>Adreça</p> <p>Escola Santa Susanna Parc del Colomer, s/n 08398, Santa Susanna</p> <p>Institut Escola Montagut Camí de la Riera de Dalt, s/n 08398, Santa Susanna</p>	<p>Contacte</p> <p>Telf.: 93 7679523 - Institut Escola Montagut 93 7678103 - Escola Santa Susanna Mail: a8076534@xtec.cat – I. Esc. Montagut a8028515@xtec.cat – Esc. Sta. Susanna</p>

Regidoria Promoció Econòmica	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>Principalment es porten accions complementàries en l'àmbit de l'eix de reparació integral, així, un cop detectat un cas de VM, es deriva a ofertes laborals destinades a aquest perfil. No són ofertes gestionades per l'ajuntament però sí hi ha programes a través del Servei Ocupació de Catalunya (SOC) o del CCM.</p>	
<p>Adreça</p> <p>Pça. Catalunya s/n 08398, Santa Susanna</p>	<p>Contacte</p> <p>Telf.: 93 7678441 Mail: promocioeconomica@stasusanna.org</p>

Espai Jove La Barraka	
<p>Breu descripció del treball en matèria de VM</p> <p>S'implementen accions de lluita contra les VM tant en l'eix de prevenció com de reparació integral. Així, en l'àmbit de la prevenció, es realitzen xerrades pels joves sobre tipus de violència, i s'identifiquen accions que es poden portar a terme en el cas que una persona es trobi davant d'una VM. En l'àmbit de la reparació integral, es porten a terme intervencions i acompanyament en moments de necessitat, durant l'atenció directa, així com també tutories individuals.</p>	
<p>Adreça</p> <p>Pça. Catalunya s/n 08398, Santa Susanna</p>	<p>Contacte</p> <p>Telf.: 673 58 86 90 Mail: labarraka@stasusanna.org</p>

7.3. La comissió de seguiment i avaluació del Protocol

L'Ajuntament de Santa Susanna té la responsabilitat de portar a terme les accions necessàries per tal de donar a conèixer el present protocol i els seus continguts, així com també ha de vetllar per pel seu bon funcionament i aplicació.

Per aquest motiu es constituirà una Comissió per al seguiment i avaluació del present protocol.

- Coordinació de la Comissió: Regidoria Serveis Socials de l'Ajuntament de Santa Susanna
- Agents i institucions membre de la Comissió: CAP, Policia Local, GAV dels Mossos d'Esquadra, Col·legi de l'Advocacia, SIE-Maresmes, SIAD-Maresme i SAI-Maresme.
- Periodicitat de les reunions: es planteja una periodicitat a dos nivells:
  1. Periodicitat semestral (1 reunió /any): amb l'objectiu de fer un seguiment i avaluació del Protocol de VM.
  2. Periodicitat a demanda: amb l'objectiu de fer seguiment dels casos de VM.

En qualsevol cas, sigui quina sigui la periodicitat de la reunió, aquesta estarà convocada per la Regidoria Serveis Socials de l'Ajuntament de Santa Susanna

- Funcions:
  - Revisar circuits i funcionalitat del protocol.
  - Actualitzar i fer seguiment del protocol.
  - Conèixer les actuacions marcades en cada servei respecte les Violències Masclistes.
  - Identificar els punts de millora dels procediments i la seva implementació, així com en l'atenció i coordinació de casos de VM.
  - Garantir el coneixement i impulsar el treball en equip i la cooperació entres les diferents institucions.
  - Garantir espais per compartir aquests coneixements i bones pràctiques.
  - Assegurar als equips professionals espais per a l'autocura i la prevenció de la síndrome d'esgotament professional (*burnout*).

8. GLOSSARI

Abús: mofar-se o perjudicar alguna persona que ens ha donat afecte i/o confiança. Suposa emprar intencionadament la violència per fer mal a una altra persona. Un denominador comú de totes les formes d'abús és el poder i l'autoritat. L'abús es dona quan una persona més forta i poderosa aprofita l'avantatge que té sobre una altra persona no tan forta o poderosa. La relació d'abús implica imposició i inducció ja sigui en l'aspecte físic, en l'emocional, en el sexual o en el moral.

Agressió: és un atac a un altre per causar danys a la víctima. Pot ser física o psíquica. Suposa emprar intencionadament la violència per fer mal a una altra persona.

Agressió Sexual: ús de la violència física i sexual exercida sobre les dones, adultes o menors d'edat, per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar-ne el poder i abusar-ne.

Acció positiva: estratègia destinada a establir la igualtat d'oportunitats de les dones mitjançant mesures concretes, puntuals i que són dirigides a un grup determinat. Aquestes accions permeten corregir les discriminacions resultat de determinades pràctiques o sistemes socials.

Androcentrisme: conjunt de valors dominants basats en una percepció centrada en normes masculines.

Assetjament per raó de sexe: qualsevol comportament no desitjat relacionat amb el sexe d'una persona, en ocasió de l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, l'ocupació o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i de crear-los un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

Assetjament laboral: comportament o conducta abusiva dirigida a degradar psicològicament a la persona treballadora, minvant-li l'autoestima i la moral, mitjançant una fustigació i una situació de violència psicològica continuada. Aquesta violència arriba a produir una lesió de la dignitat i de la integritat.

Assetjament sexual: conducta verbal o física de caire sexual, o altres comportaments, fonamentats en el sexe que vulneren la dignitat de la dona i de l'home, i que són considerades ofensives i no desitjades per la víctima.

Assetjament psicològic: forma de violència que inclou moltes modalitats d'agressió intel·lectual i moral i que consisteix en una hostilitat reiterada, que pot ser verbal o no verbal, i que perjudica, directament o indirecta, l'estabilitat emocional de la persona que la pateix.

Coeducació: acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe potenciant així la igualtat d'oportunitats. Proporciona tant a l'alumnat, com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i d'estereotips de gènere, esdevenint veritables agents de transformació.

Discriminació: infravaloració d'una persona o col·lectiu per part d'un altre col·lectiu. La discriminació no és solament el fet de diferenciar sinó de donar un tracte d'inferioritat. Pot estar motivada per factors molt diversos com per exemple l'origen ètnic, l'orientació sexual, la identitat de gènere, les creences culturals i religioses, la posició social o econòmica, la salut física i mental, etc.

Discriminació per raó de sexe, gènere i orientació sexual: discriminació que es produeix quan una persona és tractada de manera diferent pel fet de pertànyer a un determinat sexe i no per la seva aptitud, competència o capacitat individual. Tota distinció, exclusió, restricció o

preferència per raó de sexe que té per objectiu o per resultat limitar o anul·lar a la dona el reconeixement, el gaudi o l'exercici de les llibertats fonamentals en les esferes política, econòmica, social, cultural, civil o qualsevol altra.

Discriminació directa per raó de sexe, gènere i orientació sexual: discriminació que es produeix quan una disposició, un criteri o una pràctica exclou explícitament a una persona per raó de sexe, gènere i/o orientació sexual.

Discriminació indirecta per raó de sexe, gènere i orientació sexual: Discriminació que es produeix quan una disposició, un criteri o una pràctica de caràcter aparentment imparcial exclou implícitament a una persona per raó de sexe, gènere i/o orientació sexual.

Apoderament: procés pel qual les dones es doten de capacitat d'agència per prendre decisions que afecten les seves vides i prenen consciència del seu dret a tenir drets.

Estereotips de gènere: expectatives compartides socialment respecte a les idees, creences i opinions sobre com han de ser i de comportar-se tant els homes com les dones.

Feminismes: moviment social i polític que promou, defensa i lluita per la igualtat de drets i deures entre homes i dones amb la finalitat d'erradicar tota la discriminació social per motius de gènere. El valor que guia aquest moviment social és la igualtat entre sexes i no la superioritat d'un respecte a l'altre.

Femicidi: assassinat d'una dona a les mans d'un home per masclisme o misogínia.

Gènere: construcció cultural i social que defineix les diferents característiques emocionals, afectives i intel·lectuals i els comportaments que cada societat assigna com a "propis" i "naturals" a dones i a homes. El gènere s'aprèn i pot ser educat, canviat i manipulat.

Igualtat de gènere: condició de ser iguals homes i dones en les possibilitats de desenvolupament personal i en la capacitat de prendre decisions, per la qual cosa els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i d'homes són igualment considerats, valorats i afavorits.

Masclismes: discriminació sexual, de caràcter dominant, adoptada pels homes. Lleis, normes, actituds i trets socioculturals amb la finalitat, implícita i explícita, de procurar, mantenir i perpetuar la subordinació de les dones als homes a tots els nivells: sexual, procreatiu, laboral i afectiu, etc.

Matrimonis forçats: aquell matrimoni que es produeix sense el consentiment vàlid de com a mínim un dels contraents per l' intervenció de terceres persones de l'entorn familiar (sovint els progenitors), que s'atorguen la facultat de decisió i pressionen perquè aquesta pràctica es produeixi.

Mutilació Genital Femenina: compren tots els procediments que, de forma intencional i per motius no mèdics, que alteren o lesionen els òrgans genitals femenins.

Micromasclismes: tot comportament interpersonal, comentaris verbals i actituds exercides tant per homes com per dones que contribueixen a la dominació i violència contra les dones en la vida quotidiana. Pràctiques subtils que reflecteixen i fomenten la desigualtat de gènere i que són legitimades generalment per l'entorn social.

Masculinitats Alternatives: totes aquelles masculinitats que es mostren diferents al model de masculinitat tradicional hegemònica, model característic de les societats androcèntriques i patriarcals.

Patriarcat: estructura bàsica de les societats que es caracteritza pel domini dels homes sobre les dones.

Perspectiva de gènere: presa en consideració de les diferències socioculturals entre les dones i els homes en una activitat o àmbit per a l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques, programes i actuacions, considerant com les diverses actuacions, situacions i necessitats afecten les dones. La perspectiva de gènere permet de visualitzar dones i homes en la seva dimensió biològica, psicològica, històrica, social i cultural i de trobar línies d'acció per a la solució de desigualtats.

Rols de Gènere: model de comportament, normes, funcions, expectatives i espais socials que, en una societat determinada, s'assigna a les persones de manera diferenciada segons siguin homes o dones.

Sexisme: Tendència a valorar les persones segons el seu sexe. Conjunt d'actituds i comportaments que neguen els drets a la llibertat i a la igualtat a les persones d'un determinat sexe. Discriminació sexual, de caràcter dominant.

Transversalització de Gènere: estratègia a llarg termini que incorpora la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats de les dones en totes les polítiques, programes i actuacions d'un govern. La transversalització de gènere implica incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques, programes i les actuacions per tenir en compte les necessitats i els interessos tant de les dones com dels homes.

Victimització Primària: Trauma inicial pel qual una persona resulta víctima.

Victimització Secundària: Fase de recaiguda en el dany o patiment sofert per la víctima, quan aquesta pren contacte amb institucions o professionals relacionats amb la intervenció sobre el seu problema.

9. ANNEXOS

9.1. Fitxa tècnica per a la recollida d'informació i dades del Protocol d'abordatge de les Violències Masclistes de l'Ajuntament de Santa Susanna

Nota introductòria: en el marc del procés d'elaboració del present Protocol es va dissenyar i consensuar amb el Grup Motor una fitxa per a recollir dades i informació dels diferents actors implicats. La informació que recollia aquesta fitxa tècnica es detalla a continuació:

Recull d'informació i dades del Servei....

1. Dades Generals

Nom de la institució	
Càrrec de la persona referent que sortirà designada com a punt focal en el Protocol	
Adreça de correu electrònic que sortirà en el Protocol	
Adreça física que sortirà en el Protocol	
Tel. de contacte que sortirà en el Protocol	

2. Informació sobre l'abordatge integral de les VM

Podria descriure breument el servei de VM que la seva institució està duent a terme?	
Quines son les accions que s'estan duent a terme actualment en relació a la prevenció de les VM?	
Quines son les accions que s'estan duent a terme actualment en relació a la reparació integral de les VM?	
Des de la seva pràctica professional, quins son els reptes/dificultats quan es porta a terme alguna acció (prevenció-reparació integral) en matèria de VM?	
Tenint en compte els reptes que ha identificat prèviament, quines series les seves recomanacions/propostes de millora per a superar aquests reptes?	

3. Coordinació de les accions en matèria de VM

Quines són les institucions /agents amb els que es coordina quan està duent a terme alguna acció (prevenció-reparació integral) en matèria de VM?	
Des de la seva pràctica professional, quins son els reptes/dificultats en la coordinació amb altres serveis?	
Tenint en compte els reptes que ha identificat prèviament, quines series les seves recomanacions/propostes de millora per a superar aquests reptes?	

4. Altres comentaris

Voldria afegir algun altre comentari de cara a millorar la elaboració del protocol de VM de Santa Susanna?	
---	--

9.2. Fitxa per a la valoració del risc

A continuació es detalla la fitxa del Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona de l'Ajuntament de Barcelona (RVD-BCN) que forma part del Circuit Barcelona contra la Violència vers les dones⁷.

RVD-BCN

Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona

Núm. d'expedient / Núm. d'història:		Data de la valoració: / /		
Nom i cognoms de la dona:				
DNI / NIE / Passaport:		Data de naixement: / /		

Història de conducta violenta de la parella o exparella		SÍ	NO	ES DESCONeix
1	Agressions o violència física i/o sexual en els últims 18 mesos cap a la dona o cap a parelles anteriors.	☐	☐	☐
2	Agressions o violència vers terceres persones siguin familiars (fills/filles o d'altres) o no.	☐	☐	☐
3	Agressions a la dona quan estava embarassada.	☐	☐	☐
4	Antecedents policials/judicials de violència vers la parella/exparella (parella actual o altres parelles en episodis anteriors).	☐	☐	☐
5	L'agressor ha trencat mesures judicials de protecció de la dona.	☐	☐	☐

Amenaces i/o abusos greus contra la dona		SÍ	NO	ES DESCONeix
6	La dona ha rebut amenaces greus i creïbles, i/o amb ús d'armes respecte la seva integritat física.	☐	☐	☐
7	La dona ha patit un abús emocional i verbal greu en els últims 6 mesos.	☐	☐	☐

Circumstàncies agreujants		SÍ	NO	ES DESCONeix
8	La dona comunica al presumpte agressor la voluntat de separar-se o fa menys de sis mesos que s'ha produït la separació.	☐	☐	☐
9	Increment en els últims sis mesos en la freqüència o gravetat dels episodis de violència.	☐	☐	☐
10	El presumpte agressor abusa de drogues i/o alcohol.	☐	☐	☐
11	Diagnòstic o història de trastorn mental sever del presumpte agressor.	☐	☐	☐
12	Tinença o fàcil accés a armes per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
13	Intents o idees de suïcidi per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
14	Control extrem dels actes de la dona per gelosia o similar.	☐	☐	☐

Factors de vulnerabilitat de la dona		SÍ	NO	ES DESCONeix
15	Aïllament social i/o manca de recursos personals de la dona, i/o la dona justifica la violència exercida del presumpte agressor, i/o presència de fills/filles menors i/o dependents de la dona.	☐	☐	☐

Percepció de la situació de risc per part de la dona		SÍ	NO	ES DESCONeix
16	La dona creu que el presumpte agressor és capaç de matar-la personalment o a través de terceres persones.	☐	☐	☐

SUMA DE RESPOTES AFIRMATIVES / VALORACIÓ DEL RISC		TOTAL ES DESCONeix	
RISC BAIX (d'1 a 7 respostes afirmatives)	☐		
RISC MITJÀ (de 8 a 9 respostes afirmatives)	☐		
RISC ALT (de 10 a 16 respostes afirmatives)	☐		

L'RVD-BCN és útil si es disposa d'informació de 7 o més factors de risc. En cas contrari es recomana no fer valoracions definitives fins a completar el nombre mínim de factors de risc esmentats.

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la llicència es farà constar l'autoria.

⁷ Per a més informació: <https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxius-documents/RVD-BCN%20Protocol%20de%20valoracio%20del%20risc%20de%20violencia%20contra%20la%20dona%20per%20part%20de%20la%20seva%20parella%20o%20exparella.pdf>

Altres factors clau per valorar el risc que viu aquesta dona i que es troben a faltar a la llista anterior (enumerar però no puntuar)

Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.

Hi ha indicis que la parella o exparella té intenció de matar-la.

Altres (especificar-los):

-
-
-

VALORACIÓ DEL RISC PER PART DEL O DE LA PROFESSIONAL

La valoració del risc per part del o de la professional es fa a partir dels apartats anteriors (puntuació obtinguda, quantitat de factors de risc sense informació i presència d'altres factors de risc importants per aquesta valoració).

RISC BAIX

RISC MITJÀ

RISC ALT

Observacions d'interès

ACTUACIÓ EN FUNCIÓ DE LA VALORACIÓ DEL RISC ACTUALMENT EXISTENT

CIRCUMSTÀNCIES PREVISIBLES QUE PODEN AUGMENTAR EL NIVELL DE RISC EN EL FUTUR (ALERTA)

(Per exemple: l'agressor surt de la presó, l'agressor torna del país d'origen o d'altres destinacions, etc.)

Professional que fa la valoració:

Nom i cognoms o núm. d'identificació:

Adreça electrònica:

Telèfon/s:

Fax:

DNI / NIE / Passaport:

Adreça:

Quan cal utilitzar l'RVD-BCN?

- Quan el o la professional té coneixement que la dona viu una situació de violència o ella mateixa ho expressa.
- Sempre que es modifiquin les circumstàncies de la situació en què es troba la dona i que puguin fer variar el risc de violència.
- Preventivament cada 3 mesos.

Quan NO cal utilitzar l'RVD-BCN?

- Quan ja hi ha una valoració actual del risc i no disposem d'informació addicional.
(Per exemple: la dona té protecció policial les 24 hores per mandat judicial; quan ja hi ha un altre servei que ha aplicat el protocol en l'últim mes i les circumstàncies no han canviat des d'aleshores, etc.).
- L'agressor es troba ingressat a presó sense permisos, llevat que:
  - Hi hagi la possibilitat que pugui induir l'agressió a través de tercers (família o d'altres).
  - Estigui prevista la sortida de la presó (permisos o sortida definitiva) i calgui activar la funció d'alerta de l'RVD-BCN.

Estructura

Llista de factors de risc: s'han seleccionat un total de 16 factors de risc amb tres opcions de resposta ("sí", "no" i "es desconeix"). Estan agrupats en **cinc categories:**

1. Història de conducta violenta del presumpte agressor.
2. Amenaces i/o abusos greus contra la dona.
3. Circumstàncies agreujants.
4. Factors de vulnerabilitat de la dona.
5. Percepció de la situació de risc per part de la dona.

Quantitat de factors de risc sobre els quals es disposa d'informació: aquest protocol és útil si es disposa d'informació de 7 factors de risc o més. En el cas contrari es recomana no fer valoracions definitives fins a completar el nombre mínim de factors de risc esmentats.

Presència d'altres factors de risc clau per valorar el risc que el o la professional troba a faltar a la llista anterior: hi ha factors de risc que, tot i ser importants, es donen solament en alguns casos, motiu pel qual s'ha desestimat incorporar-los a la llista, però sí que cal tenir-los en compte a l'hora de fer la valoració final del risc existent.

Per exemple:

- *Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.*
- *Hi ha indicis que la parella o ex-parella té intenció de matar-la.*

9.3. Professionals que han participat en l'elaboració del protocol

Nom	Institució
Silvia Vives	Alcaldia Ajuntament Santa Susanna
Ona Porta	Serveis Socials Ajuntament Santa Susanna
Cris Guerrero	SIE Mataró/Maresme
Asmaa Aouttah	SIAD Maresme
Grup Atenció Víctima	Mossos Esquadra Pineda Mar
Juan Carlos Terron	Policia Local
Cristina Sola	CAP Santa Susanna
Mª Cruz Martínez	Col·legi Advocacia
Sonia Castillejo	Escola Santa Susanna
Ruth Lafao	Escola Santa Susanna
Elisabet Galindo	EAP Escoles Santa Susanna
Olga Chinchilla	Institut Escola Montagut
Mª Mar Saboya	Promoció Econòmica Ajuntament Santa Susanna

Servei de Polítiques d'Igualtat

Espai Francesca Bonnemaison

Sant Pere més Baix, 7. 08003 Barcelona

Tel 934 049 095 · Fax 934 049 086

s.politiquesigualtat@diba.cat · www.diba.cat